

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.12.16.
COM(2010) 775 végleges

2010/0373 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az euroátutalások és -beszedések technikai követelményeinek megállapításáról és a
924/2009/EK rendelet módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

SEC(2010) 1583 végleges

SEC(2010) 1584 végleges

SEC(2010) 1585 végleges

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

E javaslatot azon törekvés fényében kell megítélni, amelynek célja egy olyan közös piac megvalósítása az euróban teljesülő pénzforgalmi szolgáltatások terén (egységes eurofizetési térség – SEPA), ahol hatékony verseny érvényesül, és ahol nincs különbség a határokon átnyúló és a belföldi fizetések között, és ezért jelentős megtakarítással és előnyökkel fog járni az európai gazdaság egésze számára. A SEPA az euróban teljesülő pénzforgalmi szolgáltatások piacán versenyképes árú, ügyfélbarát és megbízható termékeket biztosít az európai polgárok és vállalkozások számára, és háttérrel ad a pénzforgalommal kapcsolatos innovációnak.

Noha mind az Európai Bizottság, mind az Európai Központi Bank erősen támogatta, a SEPA-t eredetileg inkább piacvezérelt projektnek képzelték el. Az uniós szintű átutalási és beszedési kereteket az Európai Pénzforgalmi Tanács (EPC) dolgozta ki és vezette be; ezt a koordinációs és döntéshozó testületet az európai bankszektor hozta létre a SEPA megvalósítására. A jelenlegi alacsony átállási hajlandóság láttán azonban az összes érdekelt fél elkezdte felismerni, hogy a projekt sikeres befejezéséhez jogilag kötelező határidőre lehet szükség.

A pénzforgalmi piac teljes körű integrációja csak akkor valósul meg, ha az uniós szintű pénzforgalmi eszközök teljesen felváltják a hagyományos nemzeti eszközöket. E cél elérése érdekében ez a rendelet meghatározza az euróban teljesülő átutalásokkal és beszedésekkel kapcsolatos átállás határidejét.

Háttér-információk

2008. január 28-án elindult a SEPA-átutalási (SCT-) rendszer. Csaknem két évvel később, 2009. november 2-án, a SEPA-beszedési (SDD-) keret indulásával a második jelentős mérföldkőhöz érkezett a SEPA uniós szintű keretek révén történő megvalósítása.

A biztonságos és hatékony fizetési rendszerek elengedhetetlenek a gazdasági tranzakciók lebonyolításához és a belső piac helyes működéséhez. Az euro mint közös valuta 2002 óta megkönnyíti a tagállamok közötti készpénzforgalmat. Az uniós szintű elektronikus pénzforgalmi eszközök azonban számos okból kifolyólag továbbra sem képesek a nemzeti eszközök helyébe lépni. A piacokon uralkodó bizonytalanság, az általánosan nehéz gazdasági helyzet, a hálózatos üzleti modellek kiépítésénél a kezdeményezőket sújtó hátrányok, a jogbiztonság vélt hiánya a SEPA-beszedés céljainak megfelelő, az uniós versenyszabályokat teljes körűen tiszteletben tartó, hosszú távú üzleti modellek kapcsán, valamint a SEPA és a hagyományos fizetési rendszerek párhuzamos üzemeltetésének többletköltségei mind arra ösztönözték a piaci szereplők egy jó részét – különösen a kínálati oldalon –, hogy a SEPA-ra való átállás kapcsán határidő kitűzésére kérjék az uniós jogalkotókat. Az Európai Parlament két alkalommal szintén az átállási határidő szükségessége és előnyei mellett foglalt állást¹, csakúgy, mint az ECOFIN-Tanács azokban a következtetéseiben², amelyekben a Bizottságot

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0057+0+DOC+XML+V0//HU>

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/111670.pdf

arra kérték, hogy az EKB-val szorosan együttműködve végezzen alapos értékelést e tárgyban. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke értelmében az EKB (KBER) alapvető feladatai közé tartozik a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása. Az EKB ezzel összefüggésben jelentős szerepet tölt be azzal, hogy útmutatásaival segíti a piacot a SEPA fejlesztésében.

A SEPA-átutalási rendszer indulása után két évvel az euroövezeti klíring- és elszámolási rendszerekben feldolgozott SEPA-átutalások száma még nem érte el a 10%-os küszöböt. A jelenlegi (2010. augusztusi) 9,3 %-os SCT-átállási rátából kiindulva mintegy 30 évre lenne szükség a SEPA megvalósításához. Még az optimistább forgatókönyvek alapján sem valószínűsíthető, hogy a SEPA-átállás jogalkotói beavatkozás nélkül 15–20 évnél hamarabb befejeződhetne. Ez a tehetetlenség jelentősen lassítja a SEPA-átállást, és emiatt komolyan csökkentheti a SEPA közvetlen és közvetett előnyeit a tágabb értelemben vett európai gazdaság számára³. A SEPA-átállás miatt az ügyfeleknek, beleértve a magánszemélyeket és a kis- és középvállalkozásokat is, meg kell szokniuk, hogy a bankszámlák Unió-szerte egységes, új, IBAN és BIC kódra épülő formátumot kapnak, az ágazat azonban célzott tájékoztatással, az IBAN és a BIC kód számlakivonatokon és bankkártyákon való feltüntetésével, valamint online számlaszám-átalakítók rendelkezésre bocsátásával meg fogja könnyíteni az átmenetet.

Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

Ez a kezdeményezés kiegészíti a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó, hatályos uniós jogi szabályozást.

2009. november 1-jén a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről szóló, 2009. szeptember 16-i 924/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ hatályon kívül helyezte a 2560/2001/EK rendeletet. A rendelet gyakorlatilag a nemzeti díjak szintjére csökkentette az 50 000 EUR alatti, euróban teljesülő fizetési műveletek díjait, és arra ösztönözte az európai pénzforgalmi iparágat, hogy létrehozza a SEPA-hoz szükséges uniós szintű pénzforgalmi infrastruktúrát.

A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (az úgynevezett pénzforgalmi irányelv, PSD)⁵ célja, hogy az uniós fogyasztók és társaságok érdekeit szem előtt tartva egységes feltételeket és jogokat írjon elő a piacon kínált pénzforgalmi szolgáltatások vonatkozásában, és egyben megteremti a SEPA harmonizált jogalapját.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

A javaslat célkitűzései összhangban vannak az Unió szakpolitikáival és célkitűzéseivel. Először is, javítani fogják a pénzforgalmi szolgáltatások belső piacának működését. Másodsor, messzemenően szolgálják egyéb uniós szakpolitikák céljait is, különösen a fogyasztóvédelmi politika céljait (biztonságos, uniós szintű fizetési rendszerek kialakításával)

³ A SEPA közvetlen és közvetett előnyei hat év alatt meghaladják a 300 milliárd EUR-t, feltéve, hogy a SEPA eszközeire való átállás átfogó és gyors. Lásd: *SEPA: potential benefits at stake* (SEPA: kockázatmentes potenciális előnyök), Cap Gemini, 2007
http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

⁴ HL L 266., 2009.10.9., 11. o.

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:HU:HTML>

és a versenypolitika céljait (azáltal, hogy valamennyi piaci szereplő számára egyenlő kötelezettségeket, jogokat és lehetőségeket teremtenek és megkönnyítik a határokon átnyúló pénzforgalmi szolgáltatások nyújtását, és így fokozzák a versenyt). A javaslatot kísérő hatásvizsgálat megállapította, hogy az integrált pénzforgalmi piac előnyeit csak az uniós szintű átutalásokra és beszédésekre történő átállás gyors és átfogó megvalósításával lehet teljes körűen elérni. A piaci erők és az önszabályozási kísérletek nem voltak elégségesek a SEPA-átállás összehangolt végrehajtásához. A célkitűzések az Unión belüli gazdasági tranzakciók könnyítése révén az EU 2020 stratégia tágabb értelemben vett céljainak eléréséhez is hozzájárulnak⁶.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL; HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultáció az érdekeltekkel

A konzultáció módja, a legfontosabb célterületek és a válaszadók köre

A Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság 2009 júniusa és augusztusa között nyilvános konzultációt kezdeményezett arról, hogy szükséges-e, illetve miként lehet határidőt kitűzni a jelenlegi nemzeti átutalásoknak és beszédéseknek az új SEPA-eszközökkel való kiváltására; az eredményeket 2009 szeptemberében közzétették. A konzultáció összefoglalását a főigazgatóság a honlapján közzétette⁷.

Az Európai Vállalkozási Tesztpanel segítségével évente több konzultációt is tartottak a SEPA-ról. Az utolsó konzultációra 2009 második felében került sor, több mint 400 vállalkozás részvételével. Ezek 85%-a kkv, 15%-a pedig nagyobb társaság volt. A 2009. évi konzultáció során a hagyományos pénzforgalmi eszközök fokozatos kivonása és a SEPA-átállás határidejének rögzítése is téma volt.

Emellett egy ideje a bankszektornal is megbeszéléseket folytatnak a SEPA-beszédés üzleti modelljéről. A főként a multilaterális bankközi díjakra⁸ összpontosító megbeszélések eredményeként a 924/2009/EK rendeletben átmeneti rendelkezéseket fogadtak el a díjakról. Mindenesetre a véleménycsere folytatódott, mivel az ágazat nem dolgozta ki a SEPA beszédési megbízás hosszú távú üzleti modelljét. A bankoknak adandó iránymutatás érdekében a Bizottság és az EKB 2009 márciusában együttes nyilatkozatot tett közzé, amelyet 2009 novemberében egy bizottsági szolgálati dokumentum követett⁹. E dokumentum kapcsán 2009 decemberében nyilvános konzultációra került sor. Ezenkívül a Bizottság szolgálatai 2009 decemberében és 2010 januárjában kérdőívet küldtek a kiválasztott bankoknak. A kérdőív azokat a kettős költségeket mérte fel, amelyekkel az egyes pénzforgalmi szolgáltatók a meglévő nemzeti pénzforgalomhoz, illetve a SEPA-val fémjelzett új uniós szintű pénzforgalomhoz kötődő fizetési rendszerek és folyamatok (pénzforgalmi platformok) párhuzamos működtetése miatt szembesülnek. E célból Európa legnagyobb bankjai és bankcsoportjai közül tizenkilencet választottak ki, a minta kilenc ország kereskedelmi

⁶ Az EU 2020 stratégiával összefüggésben ezt a javaslatot a Bizottság által 2010 májusában elfogadott digitális menetrend fő kezdeményezései közé sorolták, (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/documents/digital-agenda-communication-en.pdf).

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/feedback_migration-2009_09_29_en.pdf

⁸ A multilaterális bankközi díjakat a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója fizeti a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának, minden egyes beszédési művelet után.

⁹ E dokumentumok teljes szövegéért és egyéb információkért lásd: http://ec.europa.eu/competition/sectors/financial_services/banking.html.

bankjaiból, takarékpénztáraiból és takarékszövetkezeteiből állt össze. Hasonló felmérést küldtek a pénzforgalmi adatfeldolgozók és a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők (többségükben vállalkozások) részére is, a kapott válaszok mennyisége azonban nem volt elég az elemzéshez.

A vélemények megvitatására és cseréjére 2008 és 2010 között került sor a tagállamok, pénzügyi intézmények, fogyasztói szervezetek és más társadalmi és gazdasági partnerek részvételével, a lakossági pénzforgalommal foglalkozó következő tanácsadó bizottságokban: a fizetési rendszerekkel foglalkozó piaci szakértői csoport (PSMEG), a pénzforgalmi bizottság (PC), és a SEPA-koordinációs bizottságok EU-fóruma.

Az érintettekkel folytatott megbeszéléseket, az érintettek válaszait és írásbeli hozzájárulásait elemzési kiindulópontként két bizottsági dokumentum is felhasználta: az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat, és a Bizottság weboldalán 2010. június 7. és 23. között nyilvános vitára bocsátott munkaanyag. Ez a munkaanyag több olyan kérdést is felvetett, amelyet a kötelező határidők előírása esetén az átutalások és a beszédések vonatkozásában is meg kellett volna válaszolni.

Az észrevételek és felhasználásuk rövid ismertetése

Az érdekeltek mind támogatták, hogy a teljes körű SEPA-átálláshoz kötelező erejű uniós szabályozás révén határidőket szabjanak, mivel csak uniós szintű jogalkotással érhető el az Unió egészére kiterjedő átutalási és beszédési rendszer átfogó használata. Véleményük szerint a SEPA-eszközöknek nem csupán ki kell egészíteniük, hanem ki kell váltaniuk a meglévő hagyományos eszközöket.

Az érdekeltek többsége amellet volt, hogy az átutalásokra és a beszédésekre való átállás tekintetében két külön határidőt tűzzenek ki, néhányan azonban egyetlen közös átállási határidőt láttak kívánatosnak. Emellett a kínálati oldal és az ügyfelek némelyike erősen ajánlotta, hogy különösen a beszédések tekintetében hosszabb átállási időszakot írjanak elő.

A konzultáció során kapott válaszokra és az iparág egyéb képviselőitől származó észrevételekre tekintettel a Bizottság november 17-én tartott még egy utolsó nyilvános meghallgatást, amelyen két fontos kérdéssel foglalkoztak. Először azzal, hogy vajon a kötelező technikai követelményeket előíró megközelítés helyett célszerű lenne-e közvetlenül a pénzforgalmi ágazat által kifejlesztett pénzforgalmi kereteket használni; másodsor pedig azzal, hogy az egyértelműség érdekében szükség van-e külön jogi rendelkezések beemelésére a beszédés megfelelő hosszú távú üzleti modelljével kapcsolatban.

Az intenzív konzultáció végeredménye az lett, hogy az uniós szintű pénzforgalmi eszközök meghatározását legcélszerűbben közös standardok és általános technikai követelmények ötvözésével lehetne elvégezni. E technikai követelményeknek a pénzforgalmi szolgáltatási lánc egészére, tehát az érintett ügyfelek és az általuk igénybe vett pénzforgalmi szolgáltatók összességére érvényesnek kellene lenniük. Ez biztosítaná, hogy a piac keresleti oldala, tehát a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők a SEPA minden előnyét kiaknázhassák. A kínálati oldal ugyanakkor azt kérte, hogy maradjanak fenn az európai bankszektor által kidolgozott jelenlegi SEPA-keretek.

Az érdekeltek jelentős számban üdvözölték a tagállamok azon javaslatát, miszerint bizonyos, meghatározott feltételeknek megfelelő nemzeti termékeket (például belföldi műveleteket, küszöb alatti piaci részesedésű termékeket) korlátozott ideig ki kellene venni a rendszer

hatálya alól, azután azonban minden hagyományos terméket meg kellene szüntetni. Mások viszont tartós mentességet javasoltak annak érdekében, hogy az ilyen termékeket továbbra is használni lehessen. A konzultáció során beérkezett válaszok egységesen megerősítették azt is, hogy a beszédés kapcsán nagy szükség van egy olyan hosszú távú üzleti modell érvényességének tisztázására, amely tiszteletben tartja az uniós versenyjogi szabályokat.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

A Bizottság a Cap Gemini Consultingot bízta meg azzal, hogy készítse át a SEPA-átállás költségeiről és előnyeiről; a tanulmány megállapításait 2008 januárjában tették közzé.

A Bizottság ezt követően, 2008 augusztusában, nyilvánosságra hozta azt a tanulmányt is, amelyet megbízásából a Van Dijk Consultants készített annak érdekében, hogy előkészítse a SEPA által a fogyasztókra gyakorolt hatás megfigyelését.

Hatásvizsgálat

A Bizottság az EKB-val szoros együttműködésben elkészítette a munkaprogramban szereplő hatásvizsgálatot.

A hatásvizsgálat tárgya a SEPA-átutalási (SCT-) rendszerre és a SEPA-beszédési (SDD-) rendszerre való átállás lassúsága, amely a hagyományos nemzeti eszközök és a SEPA-eszközök párhuzamos működéséhez vezet. A dokumentum szerint a lassú előrehaladás fő oka a SEPA kiteljesítésével kapcsolatos bizonytalanság, amihez olyan problémaforrások is társulnak, mint az elégtelen motiváció az ügyféligényeket teljesen kielégítő SEPA-termékek kialakítására, a beruházásoktól való tartózkodás az „élen járó” által elszenvedett hátrányok miatt, és a SEPA-t nem igazán ismerő keresleti oldal széttagozottsága. A hatásvizsgálat a lassú átállás hatásait is felsorolja. Mikroszinten a piaci szereplőknek – a kínálati és a keresleti oldalon egyaránt – párhuzamos pénzforgalmi platformokat kell működtetniük, ami megduplázza az üzemeltetési költségeket és veszteségesé teszi a SEPA-beruházásokat. Makroszinten az uniós piac nemzeti széttagozottsága a méretgazdaságossági előnyök kihasználhatatlanságához vezet, korlátozza a versenyt és gátolja az innovációt.

A hatásvizsgálat három lehetőséget taglal: a beavatkozás elmaradását, a SEPA-átállás fokozott ösztönzését határidő kitűzése nélkül, és az átállási határidő előírását. Megállapítja, hogy az uniós pénzforgalmi piac, az európai gazdaság és az érdekeltek szempontjából az a legjobb forgatókönyv, ha az átállásra rendelettel határidőt tűznek ki.

Ezt követően a hatásvizsgálat a határidő bevezetésének technikai módját vizsgálja meg, több területen elemezve a bevezetés szakpolitikai lehetőségeit.

Az uniós szintű átutalások és beszédések bevezetéséhez használt hivatkozási alap. Az ajánlott megoldás szerint általános technikai követelmények, tehát az uniós szintű átutalásokra és beszédésekre érvényes követelmények alapján határidőt kell kitűzni. A technikai követelmények magukban foglalják majd a létező nemzetközi és európai standardokat.

Műveleti tartomány. Az ajánlott megközelítés szerint a határidőhöz kötődő technikai követelmények a pénzforgalmi műveletek teljes tartományára, tehát a szolgáltató és szolgáltató közötti műveletek mellett az ügyfél és szolgáltató, illetve a szolgáltató és ügyfél közötti műveletekre is érvényesek lennének. A keresleti oldal 84 milliárd EUR-ra becsült

megtakarítása azon áll vagy bukik, hogy a pénzforgalmi piac integrációja túlnyúl-e a bankok közötti kapcsolatokon.

Termékkör. Ajánlott, hogy a határidő a réstermékekre, tehát a kis összegű vagy egyedi jellegű átutalásokra és beszedésekre is vonatkozzon. Ugyanakkor a SEPA-átutalási és a SEPA-beszedési kerethez szükséges átalakítások kivitelezése érdekében célszerű 3–5 éves átmeneti időszakot engedélyezni.

Tagállami hatály. Az ajánlott megoldás szerint külön közös határidőt kell kitűzni az euroövezet tagjai számára, és egy későbbi közös határidőt az euroövezeten kívüli tagállamok számára. Mivel a becslések szerint az euróban teljesülő fizetési műveleteknek csupán 2%-a érinti az euroövezeten kívüli tagállamokat, ezen országok gyors és teljes körű átállása nem elengedhetetlen feltétele a SEPA sikerének.

Átállási határidők. Az ajánlott megközelítés szerint két külön határidőt kell megállapítani, az átutalások esetében a rendelet hatálybalépése után egy évet, a beszedések esetében pedig a hatálybalépés után két évet. A jogalkotás időigénye miatt a gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a Bizottság javaslatának elfogadásától számítva az érdekelteknek a SEPA-átutalási rendszer esetében mintegy 30, a SEPA-beszedési rendszer esetében pedig 42 hónapjuk lesz az átállás előkészítésére.

A páneurópai beszedés hosszú távú üzleti modelljének pontosítása. Az ajánlott megközelítés szerint célszerű megtiltani, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók általános jelleggel minden egyes beszedési művelet után multilaterális bankközi díjat számítsanak fel (ideértve a hasonló tárgyú vagy hatású egyéb intézkedéseket is). Ugyanakkor, bizonyos feltételek teljesülése esetén a multilaterális bankközi díjakat célszerű engedélyezni olyan beszedési műveletek esetében, amelyek szabályos végrehajtása nem lehetséges vagy amelyeket a pénzforgalmi szolgáltató visszakövetel.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

Az átutalások és beszedések technikai követelményeinek rögzítésére irányuló javaslat célja:

- külön határidők megállapítása az átutalásokra és a beszedésekre, közös standardok és általános technikai követelmények bevezetésével;
- a pénzforgalmi szolgáltatók elérhetőségének biztosítása az átutalási műveletek esetében, hasonlóan a 924/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében foglalt, beszedési műveletekre vonatkozó elérhetőségi kötelezettséghez; illetve a fizetési rendszerek kölcsönös átjárhatóságának biztosítása.

Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikkének (1) bekezdése.

A szubszidiaritás elve

Mivel a javaslat nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következők miatt nem tudják kielégítően megvalósítani:

Jelenleg szinte minden tagállam rendelkezik a SEPA-val kapcsolatos nemzeti átállási tervekkel. Annak ellenére, hogy mindegyik támogatja a SEPA-átállást, csupán kevésnek célja, hogy adott határidőre rendszerszerűen és teljes körűen kiváltsa a hagyományos pénzforgalmi eszközöket. Az érdekeltek által nemzeti szinten meghatározott céldátumok tagállamról tagállamra változnak. Közös uniós szintű céldátum nélkül a tagállamok közötti és az érdekeltek közötti koordináció hiánya legjobb esetben is megnehezíti a SEPA-átállást, legrosszabb esetben pedig a tényleges átállást megakadályozó holtponthoz vezet. Emellett a kitűzött céldátumok gyakran más feltételektől függenek. Ezek a tervek így nem adnak kellő lendületet a SEPA-átállás gyors és átfogó megvalósításához, és nincsenek összehangolva a tagállamok között.

A javaslat célkitűzései a következő okok miatt uniós szintű fellépéssel jobban megvalósíthatók:

Az integrált eurofizetési térség jellegénél fogva uniós szintű megközelítést kíván, hiszen a háttérben meghúzódó előírásoknak, szabályoknak és folyamatoknak minden tagállamban egységesnek kell lenniük. Ez támogatja az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglalt célt, tehát a belső piac létrehozását, illetve a gazdasági és monetáris uniót, amelynek fizetőeszköze az euro. Csak egy, a kínálati és keresleti oldalon összehangolt európai megközelítés szabadíthatja fel a hálózatos előnyök teljes potenciálját. Az uniós szintű megközelítés alternatívája egy többoldalú vagy kétoldalú megállapodásból álló rendszer, amelynek összetettsége és költsége az uniós szintű jogalkotáshoz képest elrettentő. Az uniós szintű beavatkozás ezért összeegyeztethető a szubszidiaritás elvével.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

A javaslat nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket.

A megfelelő és arányos szabályozás biztosítása érdekében az összes szabálytervezet arányossági vizsgálat és átfogó konzultációk tárgyát képezte.

A javaslat minimalizálni kívánja a változások érdekeltekre gyakorolt hatását. A rendelet mellékletében felsorolt technikai követelményeket oly módon alakították ki, hogy a rugalmasság és az innováció akadályozása nélkül lehetővé tegyék a jelenlegi uniós szintű keretek alkalmazását.

A javaslat azt is lehetővé teszi, hogy az illetékes hatóságokat a tagállamok nevezzék meg, amelyek így – ha kívánják – a költségek csökkentése érdekében a fennálló közigazgatási struktúrákra és szervekre is hagyatkozhatnak.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: rendelet.

Más jogi aktus nem felelne meg a következők miatt:

Az uniós szintű átutalásokra és beszedésekre való átállás határidejének kitűzéséhez technikai standardokra és magas fokú harmonizációra van szükség. Ez alapján inkább rendelet, mint irányelv jöhet szóba. Továbbá, a pénzforgalmi ágazat hálózatos jellege miatt a SEPA legtöbb előnye csak akkor válik kézzelfoghatóvá, ha minden uniós tagállamban lezajlik az uniós szintű pénzforgalmi eszközökre való áttérés. Egy valószínűsíthetően eltérő nemzeti megoldásokat eredményező irányelv kockázata, hogy állandósítja a pénzforgalmi piac jelenlegi széttagoltságát. És végül az átállás is tovább késne a nemzeti átültetés időigénye miatt. Következésképpen a SEPA-átállás határidejének kitűzéséhez ajánlott jogi aktus a rendelet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat az EU-s jogszabályok betartását biztosító szokásos adminisztratív költségeken kívül nem jár költségvetési hatással, mivel nem hoz létre új bizottságokat és nem eredményez pénzügyi kötelezettségeket. Mivel azonban a Bizottság maga is jelentős ügyfél a pénzforgalmi szolgáltatások piacán, a többi ügyféllel együtt várhatóan szintén élvezni fogja a SEPA kapcsán fokozódó verseny előnyeit.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Egyszerűsítés

A javaslat a jogszabályok egyszerűsítésére törekszik, mivel a 3. cikk egy rendelkezésbe sűríti a 924/2009/EK rendeletben meghatározott, beszedésekre vonatkozó elérhetőségi követelményt és az átutalásokra vonatkozó hasonló, új követelményt. A pénzforgalom lebonyolításának egyszerűsítése kedvező hatásokkal jár az érdekeltek számára, ideértve a közigazgatásokat, a vállalkozásokat és a magánszemélyeket.

A rendelet csökkenti a nemzeti határok menti széttagoltságot és növeli a versenyt az európai pénzforgalmi piacon, ezért hozzájárul a pénzforgalmi folyamatok egyszerűsítéséhez.

A közigazgatások például, mint a pénzforgalmi eszközök nagyfelhasználói, várhatóan előnyökhöz jutnak a SEPA révén, hiszen pénzforgalmi folyamataik egyszerűsödnek, és lehetővé válik a fizetési műveletek hatékony, azonnali és közvetlen feldolgozása. A pénzforgalmi szolgáltatásokkal kapcsolatos közbeszerzések is könnyebbé válnak uniós szinten, hiszen a potenciális szolgáltatók száma nő, ajánlataik összehasonlíthatóbbá válnak és eltűnnek a nemzeti pénzforgalmi formátumok miatti hatékonysághiányok. Az e-számlázással kapcsolatos megoldások és a SEPA mint mögöttes pénzforgalmi platform ötvözése elősegítené a számlák és a fizetési műveletek közötti automatikus egyeztetést.

Hasonló a helyzet a fogyasztóknál is, akik szakmai és magánéletükben is egyre inkább mobilakká válnak: a határokon átnyúló pénzforgalom szabványosítása szükségtelenné tenné egyszerre több fizetési számla fenntartását különböző országokban.

A pénzforgalmi szolgáltatók és a pénzforgalmi adatfeldolgozók számára a SEPA-nak köszönhető méretgazdaságosság és közös standardok miatt sokkal hatékonyabbá válik az Unióra kiterjedő pénzforgalom bonyolítása.

Meglévő jogszabályok hatályon kívül helyezése

A javaslat elfogadása együtt jár a 924/2009/EK rendelet 8. – a beszedési műveletekre vonatkozó elérhetőséggel kapcsolatos – cikkének hatályon kívül helyezésével. Az átláthatóság és az egyszerűsítés érdekében az említett cikk tartalma a jelen javaslat 3. cikkében testesül meg.

Felülvizsgálatra/módosításra/megszüntetésre vonatkozó rendelkezés

A javaslat felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezést tartalmaz.

Európai Gazdasági Térség

A javasolt aktus érinti az Európai Gazdasági Térséget, ezért arra is ki kell terjeszteni.

A javaslat részletes magyarázata

A következő rövid összefoglaló célja, hogy a rendelet lényegének felvázolásával könnyítse a döntéshozatal folyamát.

Az 1. cikk – tárgy és hatály – kimondja, hogy az Unión belül minden euróban denominált átutalási és beszedési művelet teljesítése a rendelet hatálya alá tartozik. A hatály nem terjed ki bizonyos típusú fizetési műveletekre – például fizetési kártyás műveletekre, készpénzátutalásokra és az olyan, távközlési eszköz, digitális vagy IT-eszköz segítségével teljesített fizetési műveletekre, amelyek nem eredményeznek átutalást vagy beszedést. A verseny és a hatékonyság előmozdítása érdekében a rendelet nem zárja ki a piacról a „nem hagyományos” pénzforgalmi kereteket, különösen akkor nem, ha azok kombinált, beszedési és átutalási elemeket is tartalmazó keretek. A rendelet szabályai ilyenkor csak a művelet háttérében álló átutalásra vagy beszedésre vonatkoznak.

2. cikk – fogalommeghatározások: ezek a lehetőség szerint a 2007/64/EK irányelvben szereplő meghatározásokhoz igazodnak. Mivel azonban a rendelet hatálya a pénzforgalmi irányelvéhez képest korlátozott, egyes fogalmak meghatározását a javaslat céljaihoz szabták.

3. cikk – a pénzforgalmi szolgáltatók átutalási műveletekkel kapcsolatos elérhetőségére vonatkozó kötelezettségét összekötötték a 924/2009/EK rendelet 8. cikkében foglalt, beszedési műveletekkel kapcsolatos elérhetőségi kötelezettséggel.

4. cikk – kölcsönös technikai átjárhatóság: ez a pénzforgalmi keretek és rendszerek zavartalan működéséhez szükséges, tehát ahhoz, hogy a rendszerek azonos standardok alkalmazása révén Unió-szerte képesek legyenek egymással együttműködni, vagyis a piaci szereplők ne ütközzenek akadályokba a fizetési műveletek feldolgozásakor.

Az 5. cikk és a melléklet – az átutalási és a beszedési műveletek technikai követelményei – határidőket ad meg az uniós szintű eszközökre való átálláshoz, előírva bizonyos, a pénzforgalmi ágazat által alkalmazott fontos standardok kötelező használatát, és meghatározva a pénzforgalmi szolgáltatókra és az ügyfelekre egyaránt érvényes technikai körülményeket.

A 6. cikk – a beszedési műveletek bankközi díjai – tisztázza, hogy 2012 október 31. után multilaterális bankközi díjak nem számíthatók fel műveletenként a belföldi és a határokon átnyúló beszedésekre. A cikk az R-műveletekre vonatkozó (multilaterális, bilaterális vagy unilaterális) bankközi díjak általános feltételeit is meghatározza, összhangban a Bizottság 2009. november 3-án közzétett idevágó munkaanyagával („Az EK-Szerződés 81. cikkének

alkalmazhatósága a SEPA-beszedési rendszerben alkalmazott multilaterális bankközi kifizetésekre”).

A 7. cikk – mentesség – az úgynevezett „hagyományos” réstermékekre vonatkozik, amelyeket azonban a megfelelő átmeneti időszak után ugyanúgy meg kell szüntetni.

A 8. cikk – a pénzforgalom hozzáférhetősége – biztosítja, hogy ha az euróban teljesülő átutalásokat vagy beszedéseket belföldi viszonylatokban elfogadják, akkor ezeket az euróban vezetett számlák tekintetében ugyanígy használják a határokon átnyúló viszonylatokban is.

A 9. cikk – illetékes hatóságok – felhatalmazza az illetékes hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a rendeletben megállapított kötelezettségek teljesítése érdekében.

A 10. cikk – szankciók – előírja a tagállamok számára, hogy részletesen tájékoztassák a Bizottságot a szankciókról.

A 11. cikk – peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárások – arra kötelezi a tagállamokat, hogy a rendelettel kapcsolatos vitás ügyek rendezésére hozzanak létre peren kívüli jogorvoslati testületeket. Ezen kívül azt is előírja, hogy a tagállamok tájékoztassák a Bizottságot ezekről a megoldásokról.

A 12–15. cikk – felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása – lehetővé teszi a technikai követelmények naprakészé tételét.

A 16. cikk – felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés – jelentéstételi kötelezettséget tartalmaz, amely szükség esetén jogalkotási javaslat benyújtását is előírhatja.

A 17. cikk – átmeneti rendelkezések – biztosítja, hogy az euroövezeti tagállamokra korábbi határidők legyenek érvényesek, az euroövezeten kívüli tagállamok pedig élhessenek az átmeneti időszak kedvezményével, amit az euróban teljesülő fizetési műveleteik alacsony volumene indokol.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az euroátutalások és -beszédések technikai követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára¹⁰,

a javaslat nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹²,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A belső piac megfelelő működéséhez meg kell teremteni az elektronikus eurofizetések integrált piacát, amelyen a belföldi és a határokon átnyúló pénzforgalom alapvetően nincs megkülönböztetve. Ennek érdekében az egységes eurofizetési térség (a továbbiakban SEPA) projekt célja, hogy közös uniós szintű pénzforgalmi eszközöket kidolgozva kiváltsa a jelenlegi nemzeti pénzforgalmi eszközöket. A nyílt, közös pénzforgalmi standardok, szabályok és gyakorlatok bevezetése, és az integrált pénzforgalmi adatfeldolgozás révén a SEPA várhatóan biztonságos, versenyképes árú, ügyfélbarát és megbízható eurofizetési szolgáltatásokat képes nyújtani az uniós polgároknak és vállalkozásoknak. A SEPA kiteljesítése valószínűleg a pénzforgalmi szolgáltatások fokozott versenyéhez, valamint a pénzforgalommal kapcsolatos újítások akadálytalan fejlesztéséhez és gyors, uniós szintű bevezetéséhez is kedvező feltételeket teremt. Következésképpen a javuló méretgazdaságosság, a fokozott működési hatékonyság és az erősödő verseny révén várhatóan a legjobb megoldások terjednek el az euróban teljesülő elektronikus pénzforgalmi szolgáltatások terén, köszönhetően az általános árversenynek. Ennek hatása különösen azokban a

¹⁰ HL C [...], [...], [...] o.

¹¹ HL C [...], [...], [...] o.

¹² HL C [...], [...], [...] o.

¹³ HL C [...], [...], [...] o.

tagállamokban lehet erős, ahol a pénzforgalmi szolgáltatások, az összehasonlítás szempontjából nézve, viszonylag költségesek. A pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőknek általában, és különösen a fogyasztóknak így várhatóan nem kell majd általános áremeléssel szembesülniük a SEPA-ra való átállás okán.

- (2) A SEPA sikere gazdasági, monetáris és politikai szempontból is igen fontos. A projekt teljesen összhangban áll az Európa 2020 stratégiával, amelynek célja egy olyan intelligensebb gazdaság létrehozása, amelyben a siker az innovációnak és a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználásának köszönhető. Az Európai Parlament 2009. március 12-i¹⁴ és 2010. március 10-i¹⁵, a SEPA végrehajtásáról szóló állásfoglalásai, valamint a Tanács 2009. december 2-án elfogadott következtetése¹⁶ egyaránt kiemelték a SEPA-ra való gyors átállás fontosságát.
- (3) A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, 2007. november 13-i 2007/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁷ modern jogalapot teremtett a belső pénzforgalmi piac létrehozásához, amelynek a SEPA alapvető eleme.
- (4) A Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 924/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ szintén rendelkezik több, a SEPA sikerét elősegítő intézkedésről, például az egyenlő díjak elvének kiterjesztéséről a határokon átnyúló beszedésekre.
- (5) Emellett, az európai bankszektornak a SEPA-kezdemenyezés révén tett önszabályozási kísérletei nem voltak elégségesek az uniós szintű átutalási és beszedési rendszerekre való átállás összehangolt, kínálati és keresleti oldalon történő előre viteléhez. Továbbá az önszabályozási folyamat nem a megfelelő irányítási mechanizmusok keretében zajlott, ami részben magyarázatot adhat a keresleti oldal lanyha érdeklődésére. Az integrált pénzforgalmi piac előnyeit, és egyúttal a „hagyományos” és a SEPA-termékek párhuzamos működtetésével járó költségek megszüntetését csak az uniós szintű átutalásokra és beszedésekre történő átállás gyors és átfogó megvalósításával lehet teljes körűen elérni.
- (6) Célszerű ezért szabályokat megállapítani a célból, hogy az Unión belül minden euróban denominált átutalási és beszedési művelet teljesítése a rendelet hatálya alá tartozzon. Ugyanakkor ebben a szakaszban nem indokolt ide venni a kártyás műveleteket, mivel az uniós kártyás fizetésekre vonatkozó közös standardok még csak most készülnek. A készpénzátutalást, a belső feldolgozású fizetési műveleteket, a pénzforgalmi szolgáltatók közötti nagy értékű fizetési műveleteket és a mobiltelefonos pénzforgalmat szintén célszerű kivenni a hatály alól, mivel ezek a pénzforgalmi szolgáltatások nem hasonlíthatók össze az átutalásokkal és a beszedésekkel.
- (7) Jelenleg több olyan pénzforgalmi eszköz is létezik – főként az internetes pénzforgalom megkönnyítésére –, amely szintén használja a nemzetközi bankszámlaszámot (IBAN) és a bankazonosító kódot (BIC), továbbá átutaláson vagy beszedésen alapul, de

¹⁴ P6_TA(2009)0139

¹⁵ P7_TA(2010)0057

¹⁶ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/111670.pdf

¹⁷ HL L 319., 2007.12.5., 1. o.

¹⁸ HL L 266., 2009.10.9., 11. o.

emellett más tulajdonságokkal is rendelkezik. Ezek a keretek a tervek szerint a jelenlegi nemzeti határokon átnyúlva működnek, és kielégíthetik a fogyasztók innovatív, biztonságos és olcsó pénzforgalmi eszközök iránti igényét. Annak érdekében, hogy az ilyen keretek ne szoruljanak ki a piacról, célszerű, hogy a beszédési és átutalási rendszerekre vonatkozó határidőket megállapító szabályozás csak a művelet alapjául szolgáló átutalásra vagy beszédésre vonatkozzon.

- (8) Ahhoz, hogy egy átutalás teljesíthető legyen, a kedvezményezett számlájának elérhetőnek kell lennie. Az új pénzforgalmi eszközök széles körű elterjedése érdekében ezért célszerű az elérhetőségi kötelezettséget uniós szinten előírni. Az átláthatóság növelése céljából ezt a kötelezettséget indokolt egyetlen jogszabályban összevonni a 924/2009/EK rendeletben foglalt, beszédési műveletekkel kapcsolatos elérhetőségi kötelezettséggel.
- (9) A kölcsönös technikai átjárhatóság a verseny előfeltétele. Az elektronikus eurofizetések integrált piacának megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy az átutalások és a beszédések feldolgozása előtt ne álljanak technikai akadályok, és arra olyan keretben kerüljön sor, amelyben az alapvető szabályok a tagállamok többségének legtöbb pénzforgalmi szolgáltatójára nézve érvényesek, továbbá a határokon átnyúló és a tisztán belföldi átutalási és beszédési műveletek esetében is megegyeznek. Amennyiben egynél több ilyen keretet dolgoznak ki vagy az ilyen pénzforgalom feldolgozását egynél több fizetési rendszer végzi, ezeknek a kereteknek és rendszereknek kölcsönösen átjárhatónak kell lenniük annak érdekében, hogy Unió-szerte minden ügyfél és pénzforgalmi szolgáltató élvezhesse a zökkenőmentes eurofizetésekkel járó előnyöket.
- (10) A kölcsönös átjárhatóság biztosítása céljából alapvetően fontos megállapítani azokat a technikai követelményeket, amelyek egyértelműen meghatározzák a megfelelő irányítási megállapodások alapján kifejlesztendő, uniós szintű pénzforgalmi keretek tulajdonságait. E technikai követelmények nem akadályozhatják a rugalmasságot és az innovációt, hanem semlegesnek és nyitottnak kell lenniük a pénzforgalmi piacon történő esetleges fejleményekkel és tökéletesítésekkel szemben. A követelményeket célszerű az átutalások és a beszédések sajátos jellegzetességeinek figyelembevételével kidolgozni, különös tekintettel a fizetési üzenetben szereplő adatelemekre. Különösen a beszédések vonatkozásában pedig olyan intézkedésekről is rendelkezniük kell, amelyek célja a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők ilyen eszközökbe vetett bizalmának növelése.
- (11) A technikai standardizálás a hálózatok integrációjának sarokköve; ez a tétel az uniós pénzforgalmi piacra is érvényes. A releváns műveletek esetében egy adott időponttól kezdve célszerű kötelezővé tenni a nemzetközi vagy európai standardalkotó testületek által kidolgozott standardok használatát. A pénzforgalommal összefüggésben ilyen az IBAN, a BIC és az „ISO 20022 XML standard” pénzügyi szolgáltatási üzenetszabvány. Az Unió egészében érvényes teljes körű kölcsönös átjárhatóság érdekében az említett standardokat minden pénzforgalmi szolgáltatónak alkalmaznia kell. Az IBAN és a BIC kötelező használatát szükséges esetben különösen olyan átfogó kommunikációs és elősegítő intézkedésekkel célszerű előmozdítani a tagállamokban, amelyek – különösen a fogyasztók számára – lehetővé teszik a páneurópai átutalásokra és beszédésekre való zökkenőmentes és könnyű átállást.

- (12) Célszerű meghatározni azokat az időpontokat, amikortól minden átutalási és beszédési műveletnek teljesítenie kell ezeket a követelményeket, ugyanakkor a piacnak nyitottnak kell maradnia a további fejlődéssel és innovációval szemben.
- (13) Az átutalások és a beszédések különbségeinek figyelembevétele érdekében célszerű külön átállási határidőket megállapítani. Az uniós szintű átutalásoknak és beszédéseknek eltér az érvényességi ideje, mivel a beszédés összetettebb eszköz az átutalásnál, következésképpen az uniós szintű beszédésre való átállás lényegesen több erőforrást igényel, mint az uniós szintű átutalásra való átállás.
- (14) A beszédésekre vonatkozó multilaterális bankközi díjak szabályozása elengedhetetlen a pénzforgalmi szolgáltatók közötti versenysemleges feltételek megteremtéséhez, és így a beszédések egységes piacának fejlődéséhez. A műveletenként felszámított multilaterális bankközi díjak korlátozzák a kedvezményezett bankjai közötti versenyt és megnövelik az ilyen bankok által a kedvezményezetteknek felszámított díjakat, ezáltal burkolt áremeléshez vezetnek a fizető felek számára. A műveletenként felszámított multilaterális bankközi díjak kapcsán nem vagy csak korlátozott mértékben tudtak kimutatni tényleges hatékonyságnövekedést, a szabályos teljesítés lehetetlensége miatt elutasított, visszautasított, visszaküldött vagy visszafordított műveletek (R-műveletek) tekintetében ugyanakkor az ilyen díjak hozzájárulhatnak a költségek hatékony allokációjához. Következésképpen a hatékony európai beszédési piac megteremtéséhez célszerűnek tűnik tiltani a műveletenként felszámított multilaterális bankközi díjak alkalmazását. Ugyanakkor az R-műveleteket célszerű engedélyezni, amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek. A szabályozás azonban az R-műveletekre felszámított multilaterális bankközi díjak esetében sem sértheti az EUMSZ. 101. és 102. cikkének alkalmazását.
- (15) Ezért a műveletenként felszámított multilaterális bankközi díjak belföldi és határokon átnyúló beszédésekre való alkalmazásának lehetőségét időben korlátozni kell, az R-műveletek esetében pedig általános feltételeket kell megállapítani a bankközi díjak alkalmazására.
- (16) Néhány tagállamban léteznek olyan hagyományos pénzforgalmi eszközök, amelyek átutalásnak vagy beszédésnek minősülnek, de – gyakran múltbeli vagy jogi okok miatt – igen sajátos jellegzetességekkel is rendelkeznek. Az ilyen termékek tranzakciós volumene rendszerint elhanyagolható, így réstermékeknek tekinthetők. E réstermékek esetében egy megfelelően hosszú átmeneti időszak minimálisra csökkenthetné az átállásnak a pénzforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevőkre gyakorolt hatását, ezáltal a piac mindkét oldala először az átutalások és a beszédések többségével kapcsolatos átállásra összpontosíthatna, ami lehetővé tenné az integrált uniós pénzforgalmi piac potenciális előnyeinek gyorsabb kiaknázását.
- (17) A belső pénzforgalmi piac működéséhez a gyakorlatban elengedhetetlen, hogy a fizető felek, például a vállalkozások és a közigazgatási szervek olyan fizetési számlákra küldjenek átutalásokat, amelyeket a kedvezményezett más tagállambeli pénzforgalmi szolgáltatónál vezetnek és amelyek a rendelettel összhangban elérhetők.
- (18) Az illetékes hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy hatékonyan ellássák felügyeleti feladataikat és meg hozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók megfeleljenek e rendeletnek.

- (19) Szükséges, hogy a tagállamok nemzeti jogukban hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg e rendelet be nem tartása esetére.
- (20) Annak érdekében, hogy e rendelet szabálytalan alkalmazása esetén jogorvoslatra nyíljon lehetőség, a tagállamoknak indokolt megfelelő és hatékony peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárásokat létrehozniuk a rendelet alkalmazásából eredő viták rendezésére.
- (21) Kívánatos, hogy a Bizottság jelentést készítsen e rendelet eredményességéről.
- (22) A Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy a Szerződés 290. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az átutalások és a beszédések technikai követelményeinek naprakésszé tételére vonatkozóan.
- (23) Mivel az euroövezeten kívüli tagállamok pénzforgalmi szolgáltatóinak több előkészületre van szükségük, meg kell engedni számukra, hogy bizonyos ideig elhalaszthassák a technikai követelmények alkalmazását.
- (24) A jogbiztonság növelése érdekében célszerű összehangolni e rendelet rendelkezéseit és a 924/2009/EK rendelet 6. és 7. cikkében a bankközi díjak kapcsán meghatározott határidőket.
- (25) A 924/2009/EK rendeletet ennek megfelelően célszerű módosítani.
- (26) A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁹ szabályozza a személyes adatok ezen rendelet szerinti feldolgozását.
- (27) A SEPA keretében teljesített fizetésekkel és átutalásokkal kapcsolatos pénzügyi üzenetek kívül esnek az EU és az USA között 2010. július 8-án megkötött, a pénzügyi üzenetadatoknak a terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó program céljából történő feldolgozásáról és átadásáról szóló megállapodás²⁰ hatókörén.
- (28) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok a fellépés nagyságrendje és hatásai miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Tárgy és hatály

1. Ez a rendelet megállapítja az Unión belüli, euróban denominált azon átutalási és beszédési műveletek teljesítésére vonatkozó szabályokat, amelyeknél a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója is az

¹⁹ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

²⁰ HL L 195., 2010.7.27., 1. o.

Unió területén található, vagy amelyeknél a fizetési műveletben érintett egyetlen pénzforgalmi szolgáltató az Unió területén található.

2. Ez a rendeletet nem alkalmazandó a következőkre:
- a) pénzforgalmi szolgáltatókon belül végrehajtott fizetési műveletek, valamint pénzforgalmi szolgáltatók közötti saját számlás fizetési műveletek
 - b) a nagy értékű fizetési rendszereken keresztül feldolgozott és elszámolt fizetési műveletek, amennyiben a művelet eredeti kezdeményezője és végső kedvezményezettje is pénzforgalmi szolgáltató
 - c) fizetési kártyával végzett fizetési műveletek, ideértve a fizetési számláról való készpénzfelvételt, amelyek nem eredményeznek átutalást vagy beszedést belföldi bankszámlaszámmal (BBAN) vagy nemzetközi bankszámlaszámmal (IBAN) azonosított fizetési számlára, illetve számláról
 - d) távközlési eszköz, digitális vagy IT-eszköz segítségével teljesített fizetési műveletek, amelyek nem eredményeznek átutalást vagy beszedést valamely BBAN vagy IBAN kóddal azonosított fizetési számlára, illetve számláról
 - e) készpénz-átutalási műveletek, amelyeknél a fizető fél vagy a kedvezményezett nevére szóló fizetési számla megnyitása nélkül a fizető féltől származó pénz átvételére kerül sor, kizárólagosan abból a célból, hogy egy megfelelő pénzösszeg egy kedvezményezett számára, vagy egy másik, a kedvezményezett nevében eljáró pénzforgalmi szolgáltató részére átutalásra kerüljön, és/vagy amelynél pénznek a kedvezményezett nevében történő átvételére és a kedvezményezett rendelkezésére bocsátására kerül sor.
3. Amennyiben a pénzforgalmi keretek átutaláson és beszedésen alapulnak, de emellett más tulajdonságokkal is rendelkeznek, e rendelet csak a mögöttes átutalásokra és beszedésekre vonatkozhat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- (1) „átutalás”: a kedvezményezett fizetési számláján jóváírást keletkeztető pénzforgalmi szolgáltatás, amelynél a fizetési műveletet vagy a fizetési műveletek sorozatát a fizető fél kezdeményezi a saját pénzforgalmi szolgáltatójának adott hozzájárulás alapján
- (2) „beszedés”: a fizető fél fizetési számláját terhelő pénzforgalmi szolgáltatás, amelynél a fizetési műveletet a kedvezményezett kezdeményezi a fizető fél hozzájárulása alapján
- (3) „fizető fél”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy fizetési számla tulajdonosa, és aki vagy amely az adott fizetési számláról fizetési megbízást engedélyez
- (4) „kedvezményezett”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely valamilyen fizetési művelet tárgyát képező pénzeszközök szándékolt jogosultja

- (5) „fizetési számla”: a pénzforgalmi szolgáltatás egy vagy több igénybe vevőjének a nevére nyitott olyan számla, amely fizetési műveletek teljesítésére szolgál
- (6) „pénzforgalmi rendszer”: fizetési rendszer, amely a fizetési műveletek feldolgozására, klíringjére és/vagy elszámolására formális és standardizált megállapodásokat és egységes szabályokat alkalmaz
- (7) „pénzforgalmi keret”: a keret résztvevői közötti pénzforgalomra vonatkozó szabályok, gyakorlatok és standardok összessége, amely elkülönül minden olyan infrastruktúrától vagy fizetési rendszertől, amely a tagállamokon belül és a tagállamok között elősegíti működését;
- (8) „pénzforgalmi szolgáltató”: a 2007/64/EK irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében említett típusok bármelyike, valamint az ugyanazon irányelv 26. cikkében említett természetes vagy jogi személy, azonban nem tartoznak ide a 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²¹ 2. cikkében felsorolt azon intézmények, amelyek a 2007/64/EK irányelv 2. cikkének (3) bekezdése alapján tagállami felmentéssel rendelkeznek
- (9) „pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely fizető félként, kedvezményezettként vagy mindkét szerepben pénzforgalmi szolgáltatást vesz igénybe
- (10) „fizetési művelet”: a fizető fél vagy a kedvezményezett által kezdeményezett pénzáttalás, függetlenül a fizető fél és a kedvezményezett közötti alapkötelezettségektől
- (11) „fizetési megbízás”: a fizető félnek vagy a kedvezményezettnek a saját pénzforgalmi szolgáltatója számára adott, fizetési művelet teljesítésére vonatkozó bármely utasítása
- (12) „bankközi díj”: a fizető fél és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója között az egyes beszedési műveletekért fizetett díj
- (13) „multilaterális bankközi díj”: pénzforgalmi szolgáltatók közötti kollektív megállapodás hatálya alá tartozó bankközi díj
- (14) „BBAN”: fizetési számla azonosítószáma, amely egyedileg azonosít egy adott számlát egy tagállam valamely pénzforgalmi szolgáltatójánál, és amely csak belföldi műveletekhez használható
- (15) „IBAN”: fizetési számla nemzetközi azonosítószáma, amely egyedileg azonosít egy adott számlát egy tagállam valamely adott pénzforgalmi szolgáltatójánál, és amelynek elemeit a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által létrehozott ISO 13616 szabvány határozza meg
- (16) „BIC”: kód, amely egyedileg azonosít valamely pénzforgalmi szolgáltatót, és amelynek elemeit a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) által létrehozott ISO 13616 szabvány határozza meg;

²¹ HL L 177., 2006.6.30., 1.o.

- (17) „ISO 20022 XML standard”: a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet által meghatározott standard az elektronikus pénzügyi üzenetek felépítésére, beleértve a fizetési műveletek XML szintaxisban történő fizikai bemutatását is, összhangban az e rendelet hatálya alá tartozó fizetési műveletek uniós szintű kereteinek üzleti szabályaival és végrehajtási útmutatóival.

3. cikk *Elérhetőség*

Annak a pénzforgalmi szolgáltatóknak, amely egy adott fizetési számla tekintetében elérhető az euróban denominált belföldi átutalási és/vagy belföldi beszedési műveletek teljesítéséhez, a pénzforgalmi keret szabályaival összhangban elérhetőnek kell lennie a többi tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatókon keresztül kezdeményezett átutalási és beszedési műveletek teljesítéséhez is.

4. cikk *Kölcsönös átjárhatóság*

1. A pénzforgalmi szolgáltatóknak az átutalásokat és a beszedéseket olyan pénzforgalmi keretben kell végrehajtaniuk, amely megfelel a következő feltételeknek:
 - a) szabályai a belföldi és a határokon átnyúló átutalási és beszedési műveletek tekintetében a tagállamokon belül és a tagállamok között megegyeznek
 - b) a keret résztvevői a tagállamok többségén belül a pénzforgalmi szolgáltatók többségéből állnak.
2. A fizetési rendszereknek és adott esetben a pénzforgalmi kereteknek a nemzetközi vagy európai standardalkotó testületek által kidolgozott standardok alkalmazása révén technikailag kölcsönösen átjárhatónak kell lenniük.
3. Az átutalások és a beszedések feldolgozását nem gátolhatják technikai akadályok.

5. cikk *Az átutalási és a beszedési műveletekre vonatkozó követelmények*

1. Legkésőbb [*beillesztendő a konkrét dátum 12 hónappal e rendelet hatálybalépése után*] az átutalásokat a melléklet 1. és 2. pontjában meghatározott technikai követelményeknek megfelelően kell végrehajtani.
2. Legkésőbb [*beillesztendő a konkrét dátum 24 hónappal e rendelet hatálybalépése után*] a beszedéseket a 6. cikknek és a melléklet 1. és 3. pontjában meghatározott technikai követelményeknek megfelelően kell végrehajtani.
3. Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok az (1) és a (2) bekezdésben említett időpontoknál korábbi határidőket is megállapíthatnak.

4. A Bizottság a technikai fejlődés és a piaci fejlemények figyelembevétele érdekében módosíthatja a mellékletet. Ezeket az intézkedéseket a 12. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kell elfogadni.

6. cikk

A beszédési műveletek bankközi díjai

1. A (2) bekezdés sérelme nélkül, beszédési műveletenként felszámított multilaterális bankközi díj, vagy hasonló tárgyú, illetve hatású egyéb, megállapodás szerinti díjazás nem alkalmazható a beszédési műveletekre.
2. A pénzforgalmi szolgáltatók által végrehajtott olyan beszédési műveletekre, amelyeket a szabályos teljesítés lehetetlensége miatt elutasítanak, visszautasítanak, visszaküldenek vagy visszafordítanak (R-műveletek), alkalmazható multilaterális bankközi díj, ha teljesülnek a következő feltételek:
- a) a megállapodás célja a költségek hatékony allokációja az R-műveletet okozó szereplőre, ugyanakkor nem vesztve szem elől a tranzakciós költségek létét és a fogyasztóvédelmi szempontokat
 - b) a díjnak szigorúan költségalapúak
 - c) a díjak szintje nem haladhatja meg azt a szintet, amelyet egy R-művelet kezelésének tényleges költsége jelent annak a leghatékonyabb összehasonlítható pénzforgalmi szolgáltatónak, amely a műveletek volumenét és a szolgáltatások jellegét tekintve a multilaterális megállapodás jelentős szereplőjének minősül
 - d) az a), b) és c) pontnak megfelelően alkalmazott díjakon felül a pénzforgalmi szolgáltatók nem számítanak fel az ilyen bankközi díjak által fedezett költségekhez kapcsolódó további díjakat a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők felé
 - e) a kollektív megállapodásnak nem lehet olyan gyakorlati és gazdaságos alternatívája, amelynek segítségével az R-műveletek legalább ugyanolyan vagy még jobb hatékonysággal, a fogyasztók azonos vagy alacsonyabb költségével lennének kezelhetők

Az első albekezdés alkalmazásában csak az R-műveletek kezeléséhez közvetlenül és egyértelműen hozzárendelhető költségkategóriákat lehet felhasználni az R-műveleti díjak számításához. Ezeket a költségeket pontosan meg kell határozni. Az ellenőrzés és a nyomon követés megkönnyítése érdekében a kollektív megállapodásnak tartalmaznia kell a költségek bontását, beleértve az egyes elemek egyedi azonosítását.

3. Az (1) bekezdés és a (2) bekezdés a), b) és d) pontjában meghatározott feltételek a hasonló tárgyú, illetve hatású bilaterális és unilaterális megállapodásokra is érvényesek.

7. cikk
Mentesítés

1. A tagállamok engedélyezhetik, hogy illetékes hatóságai [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 36 hónapig] mentesítsék az 5. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében meghatározott követelmények egésze vagy egy része alól azokat az átutalási vagy beszedési műveleteket, amelyeknek összesített piaci részesedése az Európai Központi Bank évente közzétett hivatalos pénzforgalmi statisztikái alapján az adott tagállamban nem haladja meg az átutalások, illetve a beszedések 10%-át.
2. A tagállamok engedélyezhetik, hogy illetékes hatóságai [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 60 hónapig] mentesítsék az 5. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében meghatározott követelmények egésze vagy egy része alól azokat a fizetési kártyával, az értékesítés helyén kezdeményezett fizetési műveleteket, amelyek BBAN vagy IBAN kóddal azonosított fizetési számláról teljesített beszedést eredményeznek.
3. Amennyiben egy tagállam engedélyezi illetékes hatóságai számára az (1) vagy a (2) bekezdésben említett mentesítés alkalmazását, erről [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 6 hónapon belül] értesíti a Bizottságot. A tagállam bármilyen későbbi változásról is haladéktalanul értesíti a Bizottságot.

8. cikk
A pénzforgalom hozzáférhetősége

1. Ha a fizető fél a fizetési számlájáról átutalással utal át pénzeszközöket az ugyanazon tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatóknál vezetett más fizetési számlákra, akkor nem utasíthatja vissza, hogy más tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett és a 3. cikk szerint elérhető fizetési számlákra is teljesítsen átutalásokat.
2. Ha a kedvezményezett a fizetési számláján beszedéssel fogad pénzeszközöket az ugyanazon tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatóknál vezetett más fizetési számlákról, akkor nem utasíthatja vissza, hogy más tagállamban található pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett és a 3. cikk szerint elérhető fizetési számlákról is fogadjon beszedéseket.

9. cikk
Illetékes hatóságok

1. A tagállamok az e rendeletnek való megfelelés biztosításáért felelős, illetékes hatóságként közhatóságokat jelölnek ki, vagy olyan testületeket, amelyeket a nemzeti jog, vagy a nemzeti jogban ilyen célra kifejezetten felhatalmazott közhatóság elismer, ideértve a nemzeti központi bankokat is. A tagállamok létező testületeket is kijelölhetnek illetékes hatóságként.
2. A tagállamok [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 6 hónapon belül] értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságokról. Az e hatóságokat érintő bármely későbbi változást haladéktalanul bejelentik a Bizottságnak.

3. A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok rendelkezzenek mindazokkal a hatáskörökkel, amelyek feladataik ellátásához szükségesek. Amennyiben egy tagállam területén az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések szempontjából több illetékes hatóság van, úgy a tagállamok biztosítják ezen hatóságok szoros együttműködését annak érdekében, hogy azok mindegyike a saját feladatait hatékonyan tudja végrehajtani.
4. Az illetékes hatóságok nyomon követik e rendelet betartását, és megteszik a szükséges intézkedéseket a megfelelés érdekében.

10. cikk
Szankciók

A tagállamok [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 6 hónapon belül] meghatározzák az e rendelet megsértéséért kiszabható szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek ezek végrehajtása érdekében. A szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről legkésőbb [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 12 hónapon belül], a rendelkezéseket érintő későbbi módosításokról pedig haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

11. cikk
Peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárások

1. A tagállamok megfelelő és hatékony peren kívüli panasztételi és jogorvoslati eljárásokat hoznak létre a pénzforgalmi szolgáltatások igénybe vevői és pénzforgalmi szolgáltatóik között e rendelettel kapcsolatosan felmerülő viták rendezéséhez. E célból a tagállamok már meglévő testületeket jelölnek ki, vagy adott esetben új testületeket hoznak létre.
2. A tagállamok [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépését követő 6 hónapon belül] értesítik a Bizottságot az (1) bekezdésben említett testületekről. Az e testületeket érintő bármely későbbi változásról haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

12. cikk
A felhatalmazás gyakorlása

1. A Bizottság határozatlan időre szóló felhatalmazást kap az 5. cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. Rendkívül sürgős esetben a 15. cikket kell alkalmazni.
2. A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
3. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit a 13. és a 14. cikk határozza meg.

13. cikk
A felhatalmazás visszavonása

1. Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazást.
2. A felhatalmazás visszavonásával kapcsolatos döntés meghozatala érdekében belső eljárást indító intézmény a végleges határozat meghozatala előtt ésszerű határidőn belül törekszik tájékoztatni arról a másik intézményt és a Bizottságot, megjelölve, hogy mely felhatalmazás visszavonásáról és milyen lehetséges indokok alapján kíván határozni.
3. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat haladéktalanul vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét. A határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

14. cikk
Kifogás a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen

1. Az Európai Parlament és a Tanács az értesítés napját követő két hónapos időtartamon belül kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam egy hónappal meghosszabbodik.
2. Ha az említett időtartam leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, azt ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és az a benne megállapított időpontban hatályba lép.

Ha az Európai Parlament és a Tanács egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem kíván kifogást emelni, a felhatalmazáson alapuló jogi aktust az időtartam letelte előtt ki lehet hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és az az időtartam letelte előtt hatályba léphet.
3. Ha az Európai Parlament vagy a Tanács kifogást emel a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, az nem lép hatályba. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen kifogást emelő intézmény a kifogást megindokolja.

15. cikk
Sürgősségi eljárás

1. A sürgősségi eljárással elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus haladéktalanul hatályba lép és alkalmazandó, amennyiben nem emelnek ellene kifogás a (2) bekezdésnek megfelelően. Az ilyen jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.
2. Az Európai Parlament és a Tanács az értesítés napját követő hathetes időtartamon belül kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Kifogás esetén a jogi aktus a továbbiakban nem alkalmazható. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen kifogást emelő intézmény a kifogást megindokolja.

16. cikk
Felülvizsgálat

A Bizottság [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépése után 3 évvel] – szükség esetén jogalkotási javaslat kíséretében – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint az Európai Központi Banknak e rendelet alkalmazásáról.

17. cikk
Átmeneti rendelkezések

1. Az euroövezeten kívüli tagállamokban található pénzforgalmi szolgáltatóknak a 3. cikket 2014. október 31-ig kell teljesíteniük. Amennyiben azonban e tagállamok valamelyike 2013. november 1-jét megelőzően bevezeti az eurót, úgy az adott tagállamban található pénzforgalmi szolgáltató az adott tagállam euroövezethez való csatlakozásának időpontjától számított egy éven belül köteles megfelelni a 3. cikknek.
2. Az euroövezeten kívüli tagállamokban található pénzforgalmi szolgáltatóknak a 4. cikkben és a melléklet 1. és 2. pontjában az euróban teljesülő átutalások kapcsán megfogalmazott követelményeket, illetve a 4. cikkben és a melléklet 1. és 3. pontjában az euróban teljesülő beszédési műveletek kapcsán megfogalmazott követelményeket [beillesztendő a konkrét dátum a rendelet hatálybalépése után 4 éven belül] kell teljesíteniük. Amennyiben azonban e tagállamok valamelyike [beillesztendő a konkrét dátum az e rendelet hatálybalépését követő 3 évet] megelőzően bevezeti az eurót, úgy az adott tagállamban található pénzforgalmi szolgáltató az adott tagállam euroövezethez való csatlakozásának időpontjától számított egy éven belül köteles megfelelni ezeknek a követelményeknek.

18. cikk
A 924/2009/EK rendelet módosítása

A 924/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikkben a „2012. november 1-jét megelőzően” kifejezés helyébe „[beillesztendő a konkrét dátum az e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltét] megelőzően” lép.
2. A 7. cikk a következőképpen módosul:
 - a) az (1) bekezdésben a „2012. november 1-jét megelőzően” kifejezés helyébe [beillesztendő a konkrét dátum az e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltét] megelőzően” lép.
 - b) a (2) bekezdésben a „2012. november 1-jét megelőzően” kifejezés helyébe [beillesztendő a konkrét dátum az e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltét] megelőzően” lép.

- c) a (3) bekezdésben a „2012. november 1-jét megelőzően” kifejezés helyébe [beillesztendő a konkrét dátum az e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltét] megelőzően” lép

3. A 8. cikket el kell hagyni.

19. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET
TECHNIKAI KÖVETELMÉNYEK (5. CIKK)

- (1) A következő technikai követelmények egyaránt vonatkoznak az **átutalási** és a **beszedési** műveletekre:
- (a) A pénzforgalmi szolgáltatóknak és a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőknek az IBAN kódot kell használniuk a fizetési számlák azonosítására, függetlenül attól, hogy a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója és a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója, vagy a fizetési műveletben részt vevő egyetlen pénzforgalmi szolgáltató ugyanabban a tagállamban található-e, vagy hogy a pénzforgalmi szolgáltatók egyike más tagállamban található-e.
 - (b) Ha a pénzforgalmi szolgáltató egy másik pénzforgalmi szolgáltató vagy egy fizetési rendszer felé fizetési műveletet továbbít, akkor az ISO 20022 XML standardon alapuló üzenetformátumot kell használnia.
 - (c) Ha a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevő egyedi pénzeszköz-átutalásokat kezdeményez vagy fogad, amelyeket azonban kötegelve továbbítanak, akkor az ISO 20022 XML standardon alapuló üzenetformátumot kell használni.
 - (d) Az átutalási adatmező legalább 140 karakternek ad helyet. A pénzforgalmi keretek esetében ez nagyobb számú karakter is lehet, kivéve, ha az információ továbbítására használt eszköz technikai korláttal rendelkezik a karakterek számát illetően, amikor is a technikai korlát az irányadó.
 - (e) Az átutaláshoz kapcsolódó hivatkozási információkat és az e melléklet 2. és 3. pontjával összhangban rendelkezésre bocsátott további adatelemeket a pénzforgalmi lánc mentén hiánytalanul, módosítás nélkül kell továbbítani a pénzforgalmi szolgáltatók között.
 - (f) Ha az adatok elektronikus formában is elérhetők, a fizetési műveleteknek a pénzforgalmi lánc mentén minden feldolgozási szakaszban lehetővé kell tenniük azok teljesen automatizált, elektronikus feldolgozását (a végpontok közötti, azonnali és közvetlen feldolgozást), így a teljes fizetési folyamat lebonyolítása megvalósulhat elektronikusan, adatbevitel vagy manuális beavatkozás nélkül. Ahol lehetséges, ott ez a kivételes kezelést igénylő átutalási és beszedési műveletekre is érvényes.
 - (g) A pénzforgalmi keretek nem szabhatnak minimális küszöbértéket az átutalásokat és a beszedéseket lehetővé tevő fizetési műveletekre.
 - (h) A pénzforgalmi keretek nem kötelezhetők 999 999 999,99 EUR-t meghaladó összegű átutalások és beszedések végrehajtására.
- (2) Az **átutalási** műveletekre az 1. pontban említetteken kívül a következő követelmények vonatkoznak:
- (a) Az átutalásokat fogadó kedvezményezett, minden alkalommal, amikor átutalást kérnek, a neki fizető felek rendelkezésére bocsátja az IBAN kódját és pénzforgalmi szolgáltatója BIC kódját.

- (b) A fizető félnek a következő adatelemeket kötelezően a pénzforgalmi szolgáltatója rendelkezésére kell bocsátania, amelyeket azután a 95/46/EK irányelvet átültető nemzeti jogszabályok figyelembevételével a pénzforgalmi lánc mentén is tovább kell adni:
- i. a fizető fél nevét és/vagy a fizető fél számlájának IBAN kódját
 - ii. az átutalás összegét
 - iii. a kedvezményezett számlájának IBAN kódját
 - iv. a kedvezményezett nevét
 - v. a további információkat, ha vannak.
- (c) A fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója köteles továbbá a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának rendelkezésére bocsátani a következő adatelemeket:
- i. (a fizetési műveletben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók közötti eltérő megállapodás hiányában) a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának BIC kódját
 - ii. (a fizetési műveletben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók közötti eltérő megállapodás hiányában) a kedvezményezett fél pénzforgalmi szolgáltatójának BIC kódját
 - iii. a pénzforgalmi keret azonosító kódját
 - iv. az átutalás elszámolásának napját
 - v. a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának az átutalási üzenethez csatolt hivatkozási számát.
- (3) A **beszedési** műveletekre az 1. pontban említetteken kívül a következő követelmények vonatkoznak:
- (a) Kizárólag egyszer, az első beszedési művelet előtt, a fizető fél közli IBAN kódját és adott esetben pénzforgalmi szolgáltatója BIC kódját a kedvezményezettel.
 - (b) A kedvezményezett az első beszedési művelet és az egyszeri beszedési műveletek során, és minden későbbi beszedési művelet során megküldi pénzforgalmi szolgáltatójának a felhatalmazásával kapcsolatos információkat. A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója a felhatalmazással kapcsolatos információkat minden beszedési művelet során továbbítja a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának.
 - (c) A fizető fél számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy pénzforgalmi szolgáltatóját egy beszedéssel kapcsolatban összeghez vagy időszakhoz vagy mindkettőhöz kötődő korlát figyelembevételére utasítsa.

- (d) Amennyiben a fizető fél és a kedvezményezett közötti megállapodás kizárja a visszatérítés jogát, úgy a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója a fizető fél kérésére, még a fizető fél számlájának megterhelése előtt – a felhatalmazással kapcsolatos információk alapján – minden beszedési műveletet megvizsgál annak tisztázása érdekében, hogy a beérkező beszedés összege megegyezik-e a felhatalmazáson szereplő összeggel.
- (e) A fizető fél számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy pénzforgalmi szolgáltatóját a számláját érintő beszedések blokkolására, vagy egy vagy több meghatározott kedvezményezettől érkező beszedések blokkolására, illetve kizárólag egy vagy több meghatározott kedvezményezettől érkező beszedések engedélyezésére utasítsa.
- (f) A fizető félnek jóváhagyásáról kell biztosítani mind a kedvezményezettet, mind saját pénzforgalmi szolgáltatóját (közvetlenül vagy a kedvezményezett révén közvetve), a felhatalmazást pedig – a későbbi módosításokkal és/vagy visszavonásokkal együtt – a kedvezményezettnek vagy a kedvezményezettet képviselő harmadik félnek meg kell őriznie.
- (g) A kedvezményezett köteles pénzforgalmi szolgáltatója rendelkezésére bocsátani a következő adatelemeket, amelyeket azután a pénzforgalmi lánc mentén is tovább kell adni:
- i. a beszedés típusát (rendszeres, egyszeri, első, utolsó vagy visszafordított)
 - ii. a kedvezményezett nevét
 - iii. a kedvezményezett azon fizetési számlájának IBAN kódját, amelyen a beszedéseket jóváírják
 - iv. a fizető fél nevét
 - v. a fizető fél azon fizetési számlájának IBAN kódját, amelyre a beszedéseket terhelik
 - vi. a felhatalmazásra utaló egyedi hivatkozást
 - vii. a felhatalmazás aláírásának napját
 - viii. a beszedés összegét
 - ix. a felhatalmazásra utaló, a felhatalmazást kibocsátó eredeti kedvezményezett által megadott egyedi hivatkozást (ha a felhatalmazást átvette egy, a felhatalmazást kibocsátó kedvezményezettől eltérő kedvezményezett)
 - x. a kedvezményezett azonosítóját
 - xi. a felhatalmazást kibocsátó eredeti kedvezményezett azonosítóját (ha a felhatalmazást átvette egy, a felhatalmazást kibocsátó kedvezményezettől eltérő kedvezményezett)

- xii. a kedvezményezettől származó esetleges további információkat a fizető fél számára.
- (h) A kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója köteles továbbá a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának rendelkezésére bocsátani a következő adatelemeket:
- i. (a fizetési műveletben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók közötti eltérő megállapodás hiányában) a kedvezményezett fél pénzforgalmi szolgáltatójának BIC kódját
 - ii. (a fizetési műveletben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók közötti eltérő megállapodás hiányában) a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójának BIC kódját
 - iii. a fizető fél referenciapartnerének nevét (ha szerepel a dematerializált felhatalmazásban)
 - iv. a fizető fél referenciapartnerének azonosító kódját (ha szerepel a dematerializált felhatalmazásban)
 - v. a kedvezményezett referenciapartnerének nevét (ha szerepel a dematerializált felhatalmazásban)
 - vi. a kedvezményezett referenciapartnerének azonosító kódját (ha szerepel a dematerializált felhatalmazásban)
 - vii. a pénzforgalmi keret azonosító kódját
 - viii. a beszédés elszámolásának napját
 - ix. a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának a beszédéshez kapcsolódó hivatkozását
 - x. a felhatalmazás típusát
 - xi. a beszédés esedékességének napját.